

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 25. — STEV. 25.

NEW YORK, TUESDAY, JANUARY 31, 1928. — TOREK, 31. JANUARJA 1928.

VOLUME XXXVI. — LETNIK XXXVI.

Odločna akcija proti Lewisu.

PREMOGOVNI BARONI BODO IMELI OD ŠTRAJKA DOBIČEK

Namerava se spraviti v truste vse premogovnike deže, da se na ta način zagotovi velike dobičke pri proizvodnji premoga. — Izgube potom stavke pomenijo "nalaganje kapitala".

Wall Street Journal v New Yorku priporoča pennsylvanskim premogarskim baronom, naj smatrajo izgube, povzročene vsled stavke v premogarskih okrajih, za nalaganje kapitala. Vprašanje se zožuje v eno točko: — Ali bodo premogarji potom višjih plač povzročili višje cene premoga, ki morajo neobhodno priti, če bodo kapitalisti v stanu preprečiti nadprodukcijo potom velikanskih kombinacij?

Ali ne bodo smatrali Melloni, Taplinski, Rockefellerji in drugi premogarski baroni, ki stoje na čelu industrije, "open hop" kot prvo dividendo svojega naloženega kapitala?

V nekem članku glede napredkov open shopa v Pittsburgh Terminal Coal Corporation pravi Wall Street Journal:

— V sedanjem času se producira z izgubo. Letno poročilo za leto 1927 bo kazalo močan primanjkljaj vsled zmanjšane produkcije in posebnih stroškov, ki so zvezani s stavko. To izgubo pa je lahko smatrati za investiranje kapitala, ker je kompanija oproščena nadvlade unijskega dela ter ji je vsled tega mogoče tekmovati z neunijskimi rovi v West Virginiji.

Tako tekmovanje z West Virginijo pa pomenja: — Tekmovanje v potiskanju med navzdol! Nižanje mezd bo gotovo seglo pod sedanji nivo plač neunijskih delavcev, ker delajo lastniki neunijskih rovo, ki plačujejo mezno lestvico iz leta 1917, že več let slabe kupčije. Nekateri premogarski okraji delajo le na polovičen čas in nadaljno skrčenje mezdne lestvice stoji na dnevnem redu.

— Pritis slabega trga na producente ali proizvajalce, — pravi urednik čikaškega Journal of Commerce, — je napravil skrčenje mezd v istočnih okrajih za neobhodno potrebno. Tako je na primer desetodstotno skrčenje v lestvici iz leta 1917 v Big Sandy okraju nekaj običajnega. Delavci se pritožujejo, in nemiri niso ničesar izvanrednega. Trg se je skrčil na eno tretino.

Pittsburgh Coal Co., neka Mellonova družba, posnema neunijske taktike West Virginije ter pritiska mezde vedno bolj navzdol, v panju, da najde trg za svoje proizvode. Kot drugi obratovalci v pittsburghskem okraju, je tudi ona postrigla mezde za 40 do 60 centov na dan ter pustila delati le še po dva ali tri dni v tednu.

Da ne nudijo slabe mezdne pristojbine nobenega jamstva za dobičkosno produkcijo, je jasno razvidno iz proizvodnih in dohodninskih statistik tekom zadnjih štirinajstih let v neunijskih obratih. Večina teh obratov dela od leta 1918 naprej z izgubo.

PITTSBURGH, Pa., 30. januarja. — Ravnokar je izšla prva številka lista The Coal Digger, mesečnika opozicijske skupine United Mine Workers. List je priobčil uvodne članke izpod peresa Aleksandra Howatta, Powers Hapgooda, John Brophya in drugih nasprotnikov sedanjih voditeljev unije.

Izdaja tega lista pomenja odprt boj proti taktiki predsednika Lewisa, ki se drži v premogarski stavki dosledno pasivno, defenzivno.

— Stavka, je rekel Brophy, je štadij stagnacije ali mrtvila, preko katerega ne more priti, če ne bo posegla unija k ofenzivi ter zaprla s tem dovoz neunijskih zalog premoga.

Coal Digger je organ pred kratkim v Pittsburghu organiziranega komiteja za rešitev unije. Program te organizacije se glasi:

— Nacionaliziranje rovo pod delavsko kontrolo; organiziranje delavske stranke; skupni do-

NEVAREN LINDBERGHOV POLET PREKO AND V VENEZUELO

Boriti si je moral pot prek And v enajst ur trajajočem poletu skozi veter in meglo. — Venezualci so ga pozdravili v Maracay. — Pomanjkanje znakov na zemlji, ko je letel preko gora, ga je spravilo s poti.

MARACAY, Venezuela, 30. januarja. — Polkovnik Charles Lindbergh je priletel včeraj semkaj preko And iz Bogote. Dospel je v Maracay ob šestih in deset minut zvečer po poletu, ki je trajal skoro enajst ur. V tem času se je boril proti vsem mogočim zaprekam ter jih tudi premagal.

Ker ni mogel videti kašipotov nitri v Andah in tudi ne na planjavah proti iztoku, je prišel polkovnik Lindbergh več kot sto milj izven svojega toka, a končno je ugotovil svojo pozicijo, ko je dosegel Karibejsko morje, iztočno od La Guayra. Držal pa se je svojega programa ter je letel preko glavnega mesta, predno se je spustil na tla pri Maracay.

Njegov polet semkaj iz Bogote je bil prvi, kar so jih kdaj završili. Najvišja drznost, ki je lastna Lindberghu, mu je prinesla še nadaljni aeronavtični trijumf.

Na poti je imel slavni ameriški letalec priliko opazovati tla pod seboj. Preplašil je čredo divjih prašičev slinljivih živali, ki je krožil nad njimi v razdalji par čevljev in vprizoril je tudi tekmo s parom divjih antilop.

Očividno se ni brigal za dejstvo, da se nahaja ponekod v deželi, v kateri je bilo le še malo belih ljudi ter se tudi ni brigal za zastrupljene pšice, ki se vedno najdejo svoj cilj z lokov divjih domačinov.

Polkovnik Lindbergh se je spustil iz zraka v majhno mesto, ki ga je sprejelo z velikanskim navdušenjem. Prišel je kot napol mitična postava, junak dobe, da obišče narod, ki je skozi stoletja vabil k sebi junake ter jih sam vzgajal.

Množica kakih 6000 ljudi, v kateri so se nahajali predsednik republike, njegov sin, podpredsednik Gomez in skoro vsa ameriška kolonija iz Caracas, se je zbrala na polju že zgodaj.

Ob polštirih so vsak trenutek pričakovali letalec, nakar pa so pričele potekati minute in ure.

Šele ob štirih popoldne je prišlo neko poročilo, a je bilo skrajno nezanesljivo.

Kmalu nato pa je prišlo nadaljno poročilo, da leti The Spirit of St. Louis proti zapadu ob obali in da se bo kmalu prikazal.

Polkovnik Lindbergh je prihajal iz Caracasa ter je skoro pristal predno so zagledali njegov aeroplan.

Mali jugoslovanski princ.

BEograd, Jugoslavija, 30. januarja. — Potom kraljevskega dekreta je bil novorojeni princ Tomislav uvrščen v drugi bataljon šestega polka narodne armade, ki je znan kot polk kralja Aleksandra.

Vojno ministrstvo je odredilo, da mora vsak vojak pozdraviti otroka kot častnika, in tridesetih inšanterijskih polk bo sedaj znan kot polk princa Tomislava.

PODMORSKI ČOLN POGREŠAJO

WASHINGTON, D. C., 30. jan. Podmorski čoln S-3 je izgubil vsak stik s kontrolno spremljevalno ladjo. Čoln se je nahajal v Hampton Roads, Virginia v Guantanamo, Kuba. Izza sobote zvečer nimajo še nobenega poročila o njem.

Novi formularji za recepte.

WASHINGTON, D. C., 30. jan. Formularja za recepte za medicinsko znanje bo kmalu tako težko ponarediti kot dandanes banjkovec.

Glasi se, da so bili novi načrti predloženi uradu za litografijo in tisk zakladniškem departmentu. Formularji bodo litografirani na posebno pripravljen papir rmenkasto bele barve. Barva tiska bo zelena.

Samomor znanega umetnika.

Očividno v napadu melanholije se je usmrtil v soboto ponoči znan slikar, pisatelj in kritik, Hans Stongel, v svojem ateljeju v Greenwich Village. Stengel, ki prihaja iz Sheboygana, Wis., je študiral v Heidelbergu v Nemčiji ter je postal posebno znan kot slikar karikatur.

Rekordno leto glede izvoza avtomobilov.

WASHINGTON, D. C., 30. jan. Eksport avtomobilov iz Združenih držav je dosegel tekom leta 1927 velikanško svoto več kot 402 milijona dolarjev, torej za 68 odstotkov več kot v enem letu poprej.

Parnik v nesreči.

WASHINGTON, D. C., 30. jan. Parnik "Arica" je sporočil včeraj popoldne, da plove brez pomoči po morju kakih sto milj od Cape May ter naprosil, naj se odpošlje na pomoč kako ladjo obrežne straže.

Razkrita zarota.

LONDON, Anglija, 30. jan. — Neka brzjavka na Daily Express z Dunaja je namignila, da so prišli v Parizu na sled neki zaroti, ki se je obračala proti življenju prejšnjega romunskega prestolonaslednika Karela.

NOBENEGA SLEDU NI O SANDINU

Amer. mornariški častniki so namignili, da je bivališče vstaikega poveljnika v Nicaragui negotvo. — Zagoneten Sandinov beg.

MANAGUA, Nicaragva, 30. jan. Vse kaže, da sta tako general Sandino kot njegova vstajska armada popolnoma izginila, kot je razvidno iz poročil, ki prihajajo v tukajšnji ameriški mornariški glavni stan. Mornariški častniki so namignili, da jim je bivališče popolna skrivnost in prvokrat izza časa, ko križarijo ameriški mornariški aeroplani nad gozdovi in stezami, ki so bile še pred kratkim polne vstašev, niso zaznali nikakih znakov življenja. Glavni stan pa ni hotel včeraj razpravljati o vztrajni govorici, ki kroži tukaj, da je namreč Sandino pobegnil preko meje v Honduras.

Medtem pa grade mornariški vojniki dobavno službo ob slični črti kot jo je ustanovil gener. Persing v Franciji, seveda v dosti manjšem obsegu.

Cilj Amerikancev je ustanoviti "postavo in red" v provinci Nueva Segovia. Tudi če bi se Sandino skušal vrniti, bi ne mogel operirati v tej provinci. — Kot se je izjavilo v glavnem stanu.

Veliko skladišče je bilo ustanovljeno v Leon in pospešeno bo delo pri zgraditvi ceste skozi to deželo brez cest, od Leona do Ocofala. Mornariški vojniki upajo, da bodo v teku enega meseca vozili po tej cesti tovorni avtomobili. To bo zelo pospešilo gibanje vojaštva in dobav v ozemlje operacij.

Glavni stan je ugotovil včeraj, da se je v polni meri izkoristilo ugodnosti sedanjega suhega vremena in da bodo čete popolnoma zložene z vsem potrebnim, ko se bo pričela maja meseca deževna čoba ter bodo postale steze popolnoma neporabne.

Nekaj svežih čet, ki so prišle iz Združenih držav z generalom Lejeune bo kmalu stopilo na mesto veteranov, ki so se mučili in borili tam skozi mesec proti vstašem, zaposlenim z guerilla vojevanjem.

Bakljada na čast Franzu Schubertu.

DUNAJ, Avstrija, 30. jan. — Petsto pevec z gorečimi plamenicami bo napravilo v torek v nočnih urah obhod po ulicah mesta, da proslave 131. letno rojstni dan Franza Schuberta. Kot poseben tribut bodo zaigrali pred rojstno hišo slavnega skladatelja njezovo Serenado na tiscé instrumentih.

MAŠČEVANJE LEONA TROCKEGA

Mesta ob Baltiku so čula, da je bila Moskva obstreljevana in da načeluje general Tuhačovski vojaški vstaji. — Pojasnitev tamošnje krize. — Štirje sovjetski polki so se baje uprli.

BERLIN, Nemčija, 30. januarja. — Nepotrjena poročila iz Varšave pravijo, da so v Vilni krožile govorice, da je izbruhnila v Moskvi vojaška vstaja in da ji načeluje general Tuhačovski, sovrtažnik Jožefa Stalina, komunističnega voditelja.

NENADNA SMRT MARŠALA HAIGA

Vsa Anglija žaluje za svojim mrtvim maršalom. — Earl Haig, vrhovni poveljnik angleških sil v svetovni vojni, je nenadno umrl.

LONDON, Anglija, 30. jan. — Earl Douglas Haig, ki je kot vrhovni poveljnik angleške armade v Franciji in Belgiji veliko prispeval k uspehu zaveznikov v svetovni vojni, je umrl danes kmalu po polnoči v starosti 66 let.

Angleški general, kojega ime je bilo spojeno z imenom maršala Focha ter generala Pershinga, je podlegel neki srčni bolezni. Izza vojne je posvetil večino svojega časa dobrodelnosti za invalide vojakov ter njihovim družinam.

Maršal je bil rezerviran skoro do meja čudne hladnosti. Oni pa, ki so imeli tekom vojne priliko poznati ga bližje, zagotavljajo, da je bilo pod njegovo mrzlo zunanostjo gorko srce, ki je vsaki dan sprotili krvavelo, ko je moral poslati svoje ljudi pred moderne uničevalne stroje.

Kakorhitro je bila vojna končana, je začel general s kampanjo, da se spravi skupaj denarna sredstva za ljudi, ki so dali v boju vse. Bil je ustanovitelj "Poppy Day", ko se prada vsako leto v Angliji na milijone umetnih rož iz blaga, ki predstavljajo makove cvete, rastoče na flandrijskih poljih.

Njegova zadnja javna izjava ga je predstavila v luči odločnega zagovornika svoje dežele. — Dvignite svoj glas za Anglijo, — je rekel v soboto neki skupini Boy Scoutov, — kadar govori kdo zaničljivo o njej. Zavedajte se, kaj pomenja pravzaprav državljanstvo.

Maršal je umrl na domu svojega svaka v Princeps Gate, kjer se mudil že dalj časa. Hotel je ravno iti v posteljo, ko se je zgrutil na tla ob njej. Ni sicer izgubil zavesti, a je umrl kmalu nato.

Earl Haig je bil v zadnjem času nekoliko bolhen. Pred par

V teh poročilih se glasi, da je zapletenih v vstajo več divizij in da te divizije obstreljujejo Moskvo.

LONDON, Anglija, 30. jan. Exchange Telegraph je dobil poročilo iz Rige na Letskem, ki pravi, da so se štirje sovjetski polki uprli v Moskvi iz simpatij do Leona Trockega, ki je sedaj v izgnanstvu, in da obstrejujejo Kremelj z artilerijo.

MOSKVA, Rusija, 30. jan. — Poročila iz Rige, da je izbruhnila tukaj vojaška vstaja, so označili uradniki kot "golo izmišljotino", ki je bila najbrž posledica časnih karskih poročil, v katerih se je javljalo o pomanjkanju najbolj potrebnih živil v glavnem mestu.

Včeraj kot vsaki dan izza časa, ko so bili proganjeni Trocki in njegovi tovariši, je bilo gnevno življenje meščanov tako kot ponavadi. Gledališča in muzeji so bili nabito polni in Kremelj ni bil cilj nikakih izstrelkov. Edini vojaki, katere so videli ljudje, so bili oni v parku, ki obdaja poslopje. Ti so bili na nedeljskem depustu.

MOSKVA, Rusija, 30. jan. — Ali obstaja kaka kriza v sovjetski uniji, — politična, ekonomska ali finančna, kriza produkcije in razdelitve?

Tu vprašanje se je s strahom stavilo v Moskvi in Berlinu, kajti tam je tristo milijonov zlatih mark, katere dolguje Rusija za kredite — in tudi v Parizu in New Yorku. Le v Londonu so mogoče čuli tu vprašanje z zadovoljstvom.

Soglasno z najboljšimi informacijami, katere je mogoče dobiti, se glasi odgovor na to vprašanje, da ne obstaja nikaka politična kriza, da pa obstaja do gotove mere kriza za glde razdelitve. V političnem oziru sedi administracija trdno v svojem sedlu. Kljub nervoznim pričakovanjem se je izvedlo končno izločenje o pozicije s smešno lahkoto in iz ljudskih množic je prišel le vzdih olajšanja, da je obširna kontroverza vendar enkrat končana.

dnevi je obiskal nekega zdravnika, a se je nato lahko udeležil še več prireditev. Včeraj je napravil izprehod v Hyde Park ter nameraval odpetvati na Rivijero, če bi mu dovolil zdravnik.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali lirah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da vam bo ta ponudba ugajala, posebno še, ako boste vpoštevali našo zanesljivo ter točno postrežbo.

Dinarji		Lire	
Din. 1,000	\$ 17.43	Lir 100	\$ 5.90
Din. 2,500	\$ 45.75	Lir 200	\$ 11.50
Din. 5,000	\$ 91.00	Lir 300	\$ 16.95
Din. 10,000	\$ 181.00	Lir 500	\$ 27.75
Din. 11,110	\$ 200.00	Lir 1000	\$ 54.50

Nakazila po brzjavnem listu izvršujemo v najkrajšem času ter računamo za stroške \$1.—

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET Phone: CORTLANDT 4687 NEW YORK, N. Y.

POSEBNI PODATKI

Pristojbina za izplačila ameriških dolarjev v Jugoslaviji in Italiji znaša kakor sledi: za \$25, ali manjši znesek 75 centov; od \$25, naprej do \$50, po 3 cente od vsakega dolarja. Za večje svote po pismenem dogovoru.

GLAS NARODA

(SLOVENIAN DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president. Louis Benedik, treasurer
Place of business of the corporation and addresses of above officers
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko \$7.00
in Kanado \$6.00
Za pol leta \$3.50
Za četrt leta \$1.80
Za New York za celo leto \$7.00
Za pol leta \$3.50
Za inozemstvo za celo leto \$7.00
Za pol leta \$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenem nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejajo bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

FAŠIZEM V ZDRUŽENIH DRŽAVAH

Fašistična Liga v Severni Ameriki, kateri načeljuje grof Ignazio Thaon de Revel, odločno taji, da je del italijanskega fašistične stranke, toda nasprotni dokazi, so tako jasni, da vse taje ne pomaga.

Liga se mora pokoriti poveljem Maria Marzia, načelnika fašističnega delovanja v tujih deželah.

Mario Marzio živi v Rimu, toda njegova roka daleč seže.

Ta mož ni odgovoren nikomur drugemu kot edinoje Mussoliniju. Mussolini je pa načelnik fašističnega režima, ki sedaj absolutno vlada v Italiji.

Fašistična Liga Severne Amerike izdaja v New Yorku svoje glasilo "Giovenezza".

V novembarski izdaji leta 1925 je list objavil, da se je vršila dne 17. in 18. oktobra 1925 druga skupščina severoameriške fašistične Lige v Philadelphiji.

Konec skupščine je bilo soglasno sklenjeno, da se pošlje zapisnik te konvencije vsakemu članu fašističnega kabineta v Rimu, posebno kopijo pa predsedniku Mussoliniju.

Pri tej priliki je bila odposlana tudi sledeča brzojavka:

"Centralni fašistični svet pošilja ob zaključku svoje druge konvencije izraze udanosti Mussoliniju ter obnavlja prisego zvestobe, da se bo brezpogojno pokoril njegovim volji ter točno izpolnil vsa njegova povelja."

Brzojavko je podpisal Dino Grandi, ki je sedaj član Mussolinijevega kabineta v Italiji.

Podpisala sta jo tudi dr. Giuseppe Previtali, sedanjji podpredsednik fašistične Lige v Severni Ameriki, ter dr. Macaluso, sedanji Ligin tajnik.

Vsako novo fašistično društvo, ki se organizira pod okriljem fašistične Lige, mora poslati Mussoliniju brzojavko, v kateri mu izraža pokorščino in zvestobo.

ANGLEŠKI MARŠAL HAIG

Svetovna zgodovina ne bo prištevala med največje vojskovodje angleškega feldmaršala Douglasa Haiga, ki je bil včeraj nenadoma poklican k veliki armadi.

Angleška vlada in angleški narod sta ga obsipala z odlikovanji, toda v svetovni vojni ni igral take vloge kot njegov tovariš feldmaršal French kojega ime bo za vedno zapisano v zgodovini kot ime enega najboljših vojskovodij. Bil je vrhovni poveljnik angleških čet v Franciji in Flandriji ter je branil Ypers proti nemškimi napadom od oktobra do novembra leta 1914. V slednjih neuspelih angleške armade je bil jeseni leta 1915 odpoklican.

Njegov naslednik je postal kavalerijski general Haig, ki je s svojo kavalerijo spretno kril umikanje Frenchevih čet ter s tem preprečil, da niso Nemci prodrli fronte.

Kot vrhovni poveljnik angleške armade je Haig najbolj koristil zavezniški stvari s svojim odločnim odporom in svojim nezlomljivim mirom. Ti dve njegovi lastnosti sta odbili marsikak nemški napad.

Tekom nemškega prodiranja proti Amiensu konec marca 1918 je bil uničen neki irski armadni zbor, ne da bi se Nemci zavedli tega uspeha. V zmedeni niso izrabili velike odprtine, ki je nastala med angleškimi in francoskimi črtami.

Haig se je bil ponovno izkazal kot izborni vojskovodja tedaj, ko je zaustavil nemško prodiranje proti Armentiersu.

Po vojni se je posvetil z vso dušo in vsem sreem skrbi za invalide in je skrbel zanje kot da bi bili njegovi lastni otroci.

Da ni bil preveč prepojen z vojaškim duhom je dokazal pred kratkim, ko je rekel, da je že skrajni čas, da preneha narod s sovražnostmi ter da napoči svetu trajen mir.

Dopisi.

Brooklyn, N. Y.

Danes mi je tako kot ponavadi vsakemu drugemu po veselici. Malo oči peko, som in tja tudi nekoliko v glavi zabrenči. Naša včerajšnja prireditve je bila uspeh, katerega se še ob devetih zvečer nihče pričakovati ni upal, kajti susede je in burja zametala s snegom, da me je zazeblo, ko sem pogledal v okno iz tople sobe.

Naš pomarančen ples je bil zanimiv več kot iz enega ozira. Ne vem, če so bili moški tako radodarni ali ženski spol, ki je bil tako obilno zastopan, bolj zahtevaljo — dejstvo je, da se je kaj slabobesnel, kdor je presal kupil samo eno pomarančo.

Seveda je bilo precej odvisno, kako je bila delavna. Tako naprimer, je neka gospa iz Brooklyna marsikateremu moškemu spravila barvo z lice, ko jo je mahnila proti njemu. Opazil sem enega, kako se ji je vil, do bi se ji snel, a zaman. Zdel se mi je tako sličen trenutku v sanjah, ko se trudiš in poganjaš, a neka sila te drži, da ne moreš z mesta, med tem ko se nevarnost bliza z vso naglieo.

Med vsemimi tekmovalkami jih je bilo nekako osem v precej kratki razdalji med seboj, po številu. Pri tem je ena najtežjih stvari, kontrolirati ženski svet, posebno sinoči in priznati moram, da smo bili brez moči. Kupi pomaranč so rastli, čigave so? Te in te, je bil odgovor, in se je pojavila druga — to ni prav, dve jih imata skupaj ali še cela miza. Seveda v enem oziru je bil ugovor na mestu, a vsak izmed vas, ki ste bili navzoči, da je drugače kot je bilo nemogoče — mi ne moremo ugovarjati, če da prijateljica prijateljici svoj delež.

V resnici je bilo pa za nas kaj težko odločiti, oziroma ubiti upanje dotičnih imateljic, ki so imele toliko pomaranč, da so skoro z zaupnostjo pričakovale da pojde svetla kupa v njih dom ali vsaj "tea set". Najbolj med vsemi, pa je bila presenečena dobiteljica prve nagrade. Ko so se štele pomaranče in že ko je bila lastnica prve nagrade, se je še brez skrbi vtela. Ke pa je dobila nagrado, je bila vsa osupla gledala debelo in preplašeno vprašala: "What am I suppose to do now?" Prvo nagrado je dobila Frances Hribar, hči slovenskega farmarja Jacob Hribarja iz gorenjega dela države New York. Imela je stodevetajst petmaranč. Drugo nagrado pa Pepca Habjan, članica našega društva. Imela je stoenaajst pomaranč.

In potem maček v zaključku — taka stvar, je sicer negotova, a sem presenečeno opazoval, kako trdovratno so ga mrevarili. Licitator se je upelhal, toda Mike in John sta vseeno držala. Od daleč sem gledal in se mi je zdelo kot da stojita pred altarjem in bosta prav zdaj rekla trikrat ja. Med tem je pa mož predsednik stal in držal skatuljo, resnega obraza je bil, kot duhoven, onadva sta pa kar lepo sama med seboj pritrjevala. Konečno je že licitator zlezel iz svojega stola in jih šel gledat. Sveta je bila že davno pretirana, a John in Mike še nista kazala prav nobene volje da bi odnehala, vsaj iz njihovih pogledov se ni dalo to sklepati. Konečno sta se sporazumela, da sta vrgla novec in je padec noveca odločil usodo te "grdobe mačkove".

John šme je dobil, a nazadnje je prišlo tako, da ni nobeden dobil in vsi so dobili — tako kot v Ribničanje (Oprostite temu izrazu Ribničanje, jaz sem ga enkrat slišal in ga zdaj samo ponovil).

Godba je bila izvrstna, igrala je do pol dveh in potem še godce en čas. Žal, da ne vem imena godca. — Bil je Slovenec.

Jaz sem se priplazil domov ves osmežen se pozno zjutraj. Ravno sem zatnil oči, ali se mi je vsaj tako zdelo, ko zaslišim glas poleg mene: Hej! Pojdi peč zakurit, otrok bo vstal in sobe so mrzle. Ljudje so že sneg odmetali, pri nas je pa še vse zamazano. Tudi s polemom bi ne bil tak udarec. Toda kaj se hoče, udal sem se v usodo, zlezel v hlače, se obkleb povzročil, privihal ovrtnik sakuje in jo po-

časti stopil po stopnjicah. Tako sem po teku pol ure domala umoril sinočnega mačka.

Slovenec je tudi Andrew Veleš, ki je bil včeraj v toliko maček. Saj vsi veste, da je zadnji hlačni žep šele po prohibiciji dobil pravi pomen za uporabo. "Shame on you", mi je rekla neka punčka, ko sem pokleknil pri požirku kavlje, da me ni ugledal natakari pri bari. Toda to ni nič v primeri z mojim današnjim mačkom.

"Saj v cerkvi pa vem, da ne poklekneš tako", me je v drugem slučaju opozorila neka gospa.

Dasi je bil večer zavil v snežne viharje, je bil obisk presenetljiv, gotovo bi bilo v slučaju lepega vremena, še veliko več ljudi. Upam, da se je vsak do debra naplesal in da ste se zabavali. Društvo pa po mojem mnenju tudi ni imelo izgube.

Konečno pa tudi ne smem pozabiti ge. Derčar, ki naredila tako okusne krofe in ji izrečem društveno zahvalo. Gotovo mi boste vrjeli, ga. Derčar, da so šli kot kača v mejo.

Ob zaključku mojega dopisa se pa zahvalim vsem obiskovalcem za poset naše prireditve. Ampak, nikdo ne more reči, da mi lepih punce in lepih fantov v New Yorku. Le sinoči naj bi jih videli!

Pozdrav!
Član društva.
Brooklyn, N. Y.

Ker je ravno pustni čas, doba zabav in veselice, je sklenil Slov. Klub J. P. D., da priredi maskaradno veselico na pustno soboto, dne 18. februarja, v dvorani Kluba 92 Morgan Avenue, Brooklyn, N. Y. Začetek ob 8. uri zvečer.

Odbor se trudi, da vam bo priredil to veselico, tako, da bo zabave toliko, da vam ne bo žal, ako se veselice udeležite.

Igrala bo izvrstna godba, in se vas opozarja, da pridete s polkovnimi čedvlji, ker godba bo veselo igrala, da bo moralo iti vse na poskok.

Pevsko in Dramatično Društvo "Danica" pod vod. Ven. Koprivšek bo nastopilo z dvema novima pesmima.

Omenil bi vam še kaj več, kaj bo vse preskrbljeno za vas na tej veselici. Toraj da ne bom vzel preveč prostora, vam kar na kratko omenim, da bo vse preskrbljeno za vašo zabavo in veselje.

Toraj enjenji rojaki in rojakinje, pridite na veselico in si privoščite par ur zabave. Seboj pripeljite tudi svoje prijateljce, da se tudi oni povešale z nami.

Toraj na svidenje na naši veselici dne 18. februarja.

Vas prijazno vabi
Veselični odbor.
Gowanda, N. Y.

Slovenski publik v Gowandi, N. Y., se pripravlja novo presenečenje.

Gospod Pust se nam približuje urnih korakov, da pa ne zbeži kar tako od nas, je sklenil direktorij tukajšnjega S. N. Doma, da se priredi maskaradna veselica v korist S. N. Doma in sicer dne 4. februarja ob 7.30 zvečer.

Ker je kaj takega pri nas redkost, je seveda vabljen na prireditve celokupna slovenska javnost iz Gowande in njene okolice. Da bo pa zabava tsm večja in zanimivejša s ejo sklenilo, da se bo dalo trem maskam nagrado, in si

BODITE TUDI VI PROSTI!

Pred 65 leti na Jan. 1. 1863 je proglašena Emancipacija del svobodno vsam sužnjem. Ampak koliko ljudi je še vedno sužnje raznih židovskih boleznih, slab tek, zaprtica, plini, glavobol in splošna oslabeleost. Trinerjevo grenko vino vas osvobodi teh nerednosti hitro in popolnoma. Vzorec steklenica te izvrstne odvajalne tonike pošljite zastonj, pišite na Jos. Triner Co., 1533 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. In priložite 10c za pokritje poštne trojine.

cer: dvema najlepšima in najgrš. Seveda ne maram omeniti, kaj bodo maske dobile, ker se zavedam, da je v negotovosti in drhtečem pričakovanju vedno več sile in privlačnosti.

Omenjam pa le toliko, da se gotovo ne bo kesal nihče, kateri se bo udeležil ali pa maskiral. Za prespočite in srbeče noge bo skrbela dobra godba. Za lačne in zojne bo tudi preskrbljeno.

Torej Slovenci in Slovenke v Gowandi in Buffalu na noge, da vidimo, kateri se bo bolj postavil. Vstopnina je za vse maske, bodisi moške ali ženske 50c. Za ne-maskirane moške je 50c, za ženske 25c.

Na številno udeležbo vabi direktorij S. N. Doma.

John Matekovich.

Cleveland, Ohio.

Umrl je Jakob Pivk, star 50 let. Pokojni je bil doma iz Žirov. V stari domovini zapuščena žena in štiri otroke, eno sestro in enega popolbrata, tukaj po enega brata

in eno sestro. Podlegel je požodbam, katere je dobil pri delu 5. januarja. Bil je član društva Cleveland, št. 126 S. N. P. J. in društva Washington, št. 32, Z. S. Z.

Naj v miru počiva!
J. Dolinar.

Skoro znorel vsled hrbtobola?

Johnson's Red Cross ledični obliž, da takojšnjo, gotovo pomoč.

Hitra pomoč je gotova skoro v trenutku, ko si nalepite Johnson's Red Cross ledični obliž na boleče mesto.

S tem, da greje in pomirja, prežene to zanesljivo staro zdravilo takoj hude bolečine v hrbtu ter da oslabelem mišicam priliko, da zadobe nazaj svojo moč. Vsa okorlost kot čudežno izgine. Za hitro pomoč zagotovo vprašajte za velik Johnson's Red Cross ledični obliž z rdečim flanelastim ožadjem. Vsi lekarnarji jih prodajajo.

Peter Zgaga

Temna viharna noč. Prazna cesta. Po cesti pridvi eleganten avtomobil. Samo sofer je v njem. Janko nepreviden sofer, kajti na vogalu izgubi kontrolo in zavozi v steber obcestne svetilke. V motorju nekaj zaškriplje, avtomobil se nagne nekoliko na stran in se ustavi.

Preplašen sofer odhiti po pomoč.

Pet minut kasneje, Izpod avtomobila se steguje dvoje nog.

Po cesti pride malo vinjen mozač.

— Aha, nesreča — pravi in se ustavi pred avtomobilom. Nato opazi noge in vpraša: — Ali si živ, prijatelj, ali si mrtev?

— Živ sem, — se oglasi oni pod avtomobilom. — Teča močno poškodovan. Same težke notranje poškodbe. Na zunaj se mi nič ne pozna, toda, v prsih, v žlezeu, v glavi je vse narobe. Čakam, da bo prišel kak policist mimo in sestavil protokol. Zadeva be prišla pred sodnijo. Lastnik te kare mora biti jako bogat človek. Tožil ga bom za pet tisoč dolarjev odškodnine. Če bom dobil dva tisočaka, bom tudi zadovoljen.

Pijanček je slišal vse to in se globoko zamislil. Nato je pa rekel: — Pomakni se malo na stran prijatelj, bom še jaz legel poleg tebe. Tudi mene je povozilo.

Da ima kdo od testamenta kaj ljubčka, je treba dveh stvari: — mrtveca in premoženja.

V Havani se vrši panameriška konferenca.

Vse ameriške republike so zastopane na nji po svojih delegatih.

Enega delegata in sicer najvažnejšega za sedanji čas, pa manjka na konferenci.

Panameriška konferenca bi bila šele tedaj popolna in najbrž tudi uspešna če bi smel izpregovoriti na nji par besed o Niaragvi general Sandino.

Trooki je bil izgnan v pustinjo. Alabamski senator Heflin pa se vedno divja ter zmerja vse, kar je katoliške vere, prav posebno pa newyorskega gubernerja Smitha.

To je razloček med sovjetsko in demokratično republiko.

Stari pijanček je težko zbolel. Obiskal ga je župnik, ga tolažil in mu med tolažbo tudi rekel: — Zdi se mi, prijatelj, da je sam pijanča kriva vse tvoje nesreče.

— Hvala vam za te besede, gospod župnik. Vsi pravijo, da sem sam kriv. Edinole vi ste me potolažili, ker ste rekli, da je kriva pijanča.

Po Ameriki se včasih dogajajo čudne in zagonetne stvari.

Iz Mount Sterling poročajo, da je tamošnje sodišče obsodilo na smrt psa, kateri je obgrizel par otrok.

Kmalu bomo slišali, da so začele oblasti deportirati vrabce z strani nepostavnega priseljevanja.

Predavatelj se je zgražal nad podivjanostjo današnje mladine.

— Vprašam vas, — je rekel, — kaj bo čez deset let z dekletom, ki je danes stara osemnajst let.

— Nič ne bo, — je odvrnil eden izmed poslušalcev. — Kvečjem to, da bo rekla, da je stara trindvajset let.

Rojak je bil pri svojem prijatelju na večerji. Prijatelj se je bil pred kratkim poročil in vse se je čudilo, da je mogel vzeti tako grdo žensko.

Rojak se ni mogel več premagovati. Ko je odšla v kuhinjo, mu je zašepetal: — Za božjo voljo, kako si je mogel vzeti? Ali res nisi imel nobene druge izbire? — Kaj šepetaš? — ga je zavrnil prijatelj. — Naglas govori. Saj ni samo stara, grbasta, šepasta in brbljava, ampak tudi gluha na obe ušesi.

NAJNOVEJŠI
Slovenski
Rekordi
ZA FEBRUAR
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
vam zamore poslati
NAJNOVEJŠE REKORDE ZA MESEC FEBRUAR
Columbia.
25074F [Sokolska Koračnica
|Kje je moja ljubica —
Hojerjev Trio
25075F [V Slovo
|Slovenske pesmi —
Duet pojeta J. Lausche in M. Udovich
25076F [En let in pol
|Ljubca moja —
Duet pojeta J. Lausche in M. Udovich
12069 [Lastavica Valček
|Smiluj mi se. Valček —
Ruski Novitetni Orkester
Posebno priporočamo pesmi znanih rojakinj, umetnic J. Lauschetove in M. Udovich. Srečno sta izbrali krasne narodne pesmi in sta jih mojstrsko zapeli.
Victor.
80331 [Izgubljena pesem. Polka
|Jolietška Slovenka —
Dietzman Brothers Orkester
80332 [Amerikanec na obisku v stari domovini
|Amerikanec se poslavlja od rojstnega kraja, Adrija pevec
80333 [V krčmi. I. del.
|V krčmi. II. del. — Adrija pevec
80334 [Gozdni zvok. Trunplan
|France. Polka —
Dietzman Brothers Orkester
VSI ZGORAJ NAVEDENI REKORDI SO 10 INČEV ŠIROKI ter STANEJO po 75c.
68923 [Zenitovanje. I. del.
|Zenitovanje. II. del. — Adrija pevec
68924 [Romanje k Materi Božji. I. del.
|Romanje k Materi Božji. II. del.
Adrija pevec
TA DVA REKORDA STA ŠIROKA 12 in. TER STANEJA PO \$1.25.
Vsaki pošiljatici priložimo 300 IGEL brezplačno.
MANJ KOT ŠEST PLOŠČ SE NE POŠLJE
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

FRITZ HERMANN:

SREČA V IGRI

Življenje piše samo najboljše povesti, jim kakor rutiniran avtor daje povdarek in moralno in nam ni treba drugega, kakor točno in resnično poročati.

Odkrito priznam, da sem v cellem svojem življenju doslej poznal dva človeka, ki sta zadelo v loteriji. Nikdar pa nisem srečal nekoga, ki bi dobil glavni dobiček in zdaj niti ne verjamem, da tak človek sploh živi.

Toda kdor pozna Emo v malem mestecu severne Nemčije, o kateri hočem pisati, ji bo gotovo prisodil toliko sreče, da zadene v loteriji. So ljudje, ki jih moraš prištevati tistim, katerim se sreča smehlja.

Emo je vsak dan kupovala svoje potrebščine pri branjevu, ki je prodajal vse, kar je potrebno za dom. Gospod Hummel je bil dober trgovec, ki je daroval otrokom bombona, in deklariral dobre besede, da so se prišle. Nekega dne je gospod Hummel prevzel tudi zastopstvo neke loterije in — neverjetno — kako je razpečel sreče med svojimi odjemalci. Tudi Emo je bila njegova žrtve, dasi jo je težko pridobil.

Gospodična Ema je kupila srečko! In že v par dneh popolnoma pozabila nanjo. Ne zaradi povrnitve, ampak kar tako, ker ni verjela. In tedaj je boginja sreče ugriznilo, da pokaže Emi, da ne verja z mišmi upravice.

Dobra Ema, ki ni brala časopisov, ne objavi o izrebranih srečkah, je dobila 20.000 mark. Gospod Hummel se je močno prestrašil, ko je to ugotovil. In potem je konstatiral, da je od sile slab loterijski zastopnik, če je dobitke prodal, druge pa pridržal. Par hipov ga je mamila zločinska nakana, da bi Emi odtegnil njen delež, potem pa je zmaga njegova poštenost. Sklenil je, izplačati ji le 10.000 mark.

Emo je verjela v svojo srečo še le tedaj, ko je držala deset bankovcev v svojih debelih, rdečih rokah, **PAZITE NA VELIKE 4** Zelodec—Ledice—Srce—Jetra

Škujete ohraniti življenje organske zdrave s tem da pijete dosti vode ter vzemite svetovnoznano zdravilo za ledice, jetra, mehur ter mehurne boleznij — **GOLD MEDAL HAARLEM OIL CAPSULES**

Velik odvajalni pomirjevalec in naravno zdravilo Holandske tekone stotletij. Pri vseh lekarnarjih v treh velikostih. Garantirano kot predstavljeno. Glejte, da bo ime Gold Medal na vsaki škatli. Ne kupujte nadomestkov.

DENARNE VLOGE

PRI NAS LAHKO DVIGNETE DENAR VSAK MESEC, NE DA BI IZGUBILI OBRESTI ZA PREJŠNJI MESEC

Mesečno obrestovanje po **4%**

Obresti tečejo od prvega prihodnjega meseca naprej.

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Angleška špijonaža.

Beli mož, ki je no skrivnostno način izginil. — Za največje usluge smrt.

V ogromni džungli Intelligence Service-a, kjer so narodi le črede, s katerimi se ravna brez njihove vednosti, niso le velike zveri, ampak tudi hijene in šakali. Po nekaterih ted sledovih pridemo do stare diplomatske, davno pozabljene afere, do nekakega finančnega poloma. Vsi ti akti spe pod plastjo prahu v obsežnem arhivu Intelligence Service-a in skoro vsak njegov zvezek hrani vsaj enega mrljca. Billy-jev slučaj — saj je odveč imenovati njegovo pravo ime, ker je bil na belgijski fronti znan le pod tem imenom — ki bi ga bilo mogoče vsak čas podpreti z zvezkom dokazov, je žalostna potrditev pravila, da morejo biti preveč upeljani ljudje v interesu Intelligence Service-a plačani s smrtjo.

To je bil normalen postaven Anglež, obrit, širokih ramen, mlad in nadarjen mož. Rodil se je 2. septembra 1894 leta v Forest Hillu, na jugu Londona. Že kot deček se je zanimal za elektrotehniko in pobajal strokovno šoto v Etonu. Potem pa je odšel na specialno elektrotehnično in strojno šolo v Bruselj, kjer ga je presenetila vojna. Takrat — ko je bil radi še v penicah — je iznašel način, kako se ujame na sprejemajoči aparat valove vseh daljav. Takrat je bila to iznajdba znatnega pomena. Belgijska vlada in vojaška uprava sta mu ponujali lepo vsoto za to iznajdbo, dobil je ponudbe iz Anglije, kanor bi se lahko takoj vrnil na lepo mesto, toda Billy ni šel. Živel je prijetno življenje v Belgiji in se udeležil vojne na svoj način, ker ga je k temu prisilila nepredvidnost njegove mladosti; ko je namreč odhajal iz strokovne šole v Etonu, je vstopil v službo Intelligence Service-a.

Na ta način je postal šofer generalnega konzula N., ki ga je vlada Zedinjenih držav poslala v Belgijo. Vsak drug bi bil zadovoljen — toda Billy ni bil. Njegov sprejemajoči aparat, je deloval vsako noč. Bruselj zasaden od rimov oddelek tajne Billy-jeve nemške armade, je bil seveda za dio-postaje, ki je na ta način imogo izvedel iz električnih valov, ki so jih pošiljali Nemci in zavezniki. V Bruslju je vladal poleg poveljnjučega generala generalissimus nemške špijonaže v zaselemem ozemlju, major Laubenthal. V civilu je bil državni pravdnik v Frankfurtu.

Neke krasne avgustove noči 1. 1915 je sedel Billy zopet pri svoji sprejemajoči postaji in obracel gumbe. Že dolgo je sledil ključa za nemške šifre, ki se mu jih je posrečilo to noč brez napake razrešiti na strokovni, dvakrat ponovljeni brzozjavki. Zdad je lahko bral vse depeshe nemškega generalnega štaba in vsa poročila nemške špijonaže v Belgiji in Franciji. Ogronna pridobitev! Billy je stal, previdno prešel vse strazne majorja Laubenthala in vstopil v hišo, kjer je stanoval tovariš iz Intelligence Service-a, neki gotovi Van B. Pojasnil mu je celo zadevo in ga

prosil potvorjenih listin, da bi na mestu lahko odšel v Haag, k poveljniku tajnih angleških poročevalskih uradov, majorju Op.... Van B. je napisal Billy-ju priporočilno pismo, mu izstavil potvorjen potni list in ga založil z denarjem. Billy se je še isto noč na kolesu odpeljal k holandski meji. Od tega časa ni bilo več sledu po njem. Z dokumenti je ugotovljeno, da je Billy malo po polnoči 17. avgusta 1915 zapustil Bruselj v smeri proti holandski meji. Je-li Billy oddal majorju Op.... ključ za desifriranje nemških radio-brzozjavk? Se mu je posrečilo prekorčiti holandsko mejo?

Major Op.... je potrdil, da ni Billy-a nikdar sprejel v svojem uradu. Pač pa je noč po tej, ko je Billy zapustil Bruselj, zajela nemška varnostna straža ne daleč od Diesta 26 tajnih agentov, ki so se pripravljali prekorčiti holandsko mejo. Teh 26 nesrečencev je bilo pripeljanih v Charleroi in v treh dneh so bili po fingiranem procesu ustreljeni. — Billyjev prijatelj, agent Intelligence Service-a, Van B., jih je predal Laubenthalu. Med imeni, navedenimi v protokolu pretega sode onih 26 nesrečencev, ki so jih Nemci ustrelili, ni bilo Billyjevega imena. Tudi vse listine ubitih, ki jih je izdala nemška vlada, niso obsegale njegovih papirjev; potrebni popisi oseb se niso ujemali niti najmanj s tem tako skrivnostno izginilim razrešiteljem ključa nemških šifer. Toda Billy je bil vendar-le v Holandiji. To je potrdil v dnevnem zapisniku kapitan D., poveljnik Intelligence Service-a v Rotterdamu, ki je sprejel Billyja v svoji pisarni v prisotnosti kapitana Williama Fl., osebnega prijatelja majorja Op.... ki mu je glasom uradne vesti oddal omenjeni ključ. Ta je bil s primernim pojasnilem izročeno 24. avgusta zvečer osebo siru Reginaldu Hallu, generalnemu poveljniku angleškega Intelligence Service-a. V tej smeri prepričane tudi proglašira Reginald, objavljen v Daily Mail.

Intelligence Service je torej imela Billyjev kodeks, ker je z njegovo pomočjo zmaga Anglija v bitki pri Jutlandiji. Zal ni bil Billy nikdar poplacen in nikdar izvedel, kakšno uslugo je s svojo hrabrostjo in pogumom izkazal svoji nevalezni zemlji. Ni bil za je na holandski meji in ni bil ustreljen v Charleroi, kakor je bilo javljeno njegovim staršem. Izginil je šele v Londonu, ko se je vrnil z uradnega pota po Holandskem. Bil je nevaren, ker je preveč vedel in ker je bil preveč neizkušen in nevaren zaradi svoje poštenosti. Izginiti je moral hitro in tajno, brez hrupa. Charleroi je bil dober izgovor.

Razjasnitve te uganke in vzrokov je treba iskati drugod, v knjigi "Unarmed Forces", ki je izšla jeseni leta 1925 v Londonu. Na dan slavne bitke pri Jutlandiji so oznanila angleška in nemška radia celemu svetu neresničen rezultat nemškega brodovja. To je bila lažnjiva vest, toda dosegla je svoj namen. Na borzi v New Yorku je nastala panika, angleški papirji so se hitro pokupili po nizki ceni. Tretji dan je svet izvedel o angleški zmagi. Angleški papirji so poskočili. Konzoreji jih je prodal z dobičkom 150 milijonov liber šterlingov.... Viceadmiral Consett, poveljnik zapadnega angleškega brodovja, je razpnil to spretno finančno potezo.... Major Op.... jo je realiziral v korist Intelligence Service-a. In nesrečni Billy je bil tisti, ki jo je z odkritjem kodeksa omogočil.... Z naroditega je moral izginiti. Na zaditega je bil Laubenthal tisti, ki je bil z Op.... v zvezi in bil za justifikacijo v Charleroi dobro plačan. Že takrat ni bil samo v nemški službi, ampak tudi pri Intelligence.

Zdravniki priporočajo gorak Bolgarski Krvni Čaj za odpravo prehladov, Bolgarski Krvni Čaj je jako dobro družinsko zdravilo. Pijte ga vročega predno greste spat. Dober je zoper zaprtje, revmatizem, kisel želodec, slaba jetra in za izboljšanje krvi. Naprodaj pri vseh lekarnarjih, ali zavarovano po pošti, velika družinska škatlja \$1.25 ali 3 škatlje \$3.15 ali 6 škatelj \$6.25. Naslov H. H. von Schlick, Pres., 200 Marvel Bldg., Pittsburgh, Pa. —Adv't.

Agitirajte za "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Ameriki.

KOLENDAR KRASI OBILO LEPIH SLIK

Stane 50¢ s poštnino vred.

SLOVENIC PUBLISHING CO. 82 Cortlandt St., New York

New York Edison Urā

8:00 do 9:00

Nocoj na WRNY

326 Meters 920 Kilocycles

The Edison Ensemble

JOSEF BONIME, Director

Stalna radio-izlozba za udobnost naših odjemalcev in javnosti

La 124 W. 42nd Street.

The New York Edison Company

Vam na razpolago.

tedamu, ki je sprejel Billyja v svoji pisarni v prisotnosti kapitana Williama Fl., osebnega prijatelja majorja Op.... ki mu je glasom uradne vesti oddal omenjeni ključ. Ta je bil s primernim pojasnilem izročeno 24. avgusta zvečer osebo siru Reginaldu Hallu, generalnemu poveljniku angleškega Intelligence Service-a. V tej smeri prepričane tudi proglašira Reginald, objavljen v Daily Mail.

Intelligence Service je torej imela Billyjev kodeks, ker je z njegovo pomočjo zmaga Anglija v bitki pri Jutlandiji. Zal ni bil Billy nikdar poplacen in nikdar izvedel, kakšno uslugo je s svojo hrabrostjo in pogumom izkazal svoji nevalezni zemlji. Ni bil za je na holandski meji in ni bil ustreljen v Charleroi, kakor je bilo javljeno njegovim staršem. Izginil je šele v Londonu, ko se je vrnil z uradnega pota po Holandskem. Bil je nevaren, ker je preveč vedel in ker je bil preveč neizkušen in nevaren zaradi svoje poštenosti. Izginiti je moral hitro in tajno, brez hrupa. Charleroi je bil dober izgovor.

Razjasnitve te uganke in vzrokov je treba iskati drugod, v knjigi "Unarmed Forces", ki je izšla jeseni leta 1925 v Londonu.

Na dan slavne bitke pri Jutlandiji so oznanila angleška in nemška radia celemu svetu neresničen rezultat nemškega brodovja. To je bila lažnjiva vest, toda dosegla je svoj namen. Na borzi v New Yorku je nastala panika, angleški papirji so se hitro pokupili po nizki ceni. Tretji dan je svet izvedel o angleški zmagi. Angleški papirji so poskočili. Konzoreji jih je prodal z dobičkom 150 milijonov liber šterlingov.... Viceadmiral Consett, poveljnik zapadnega angleškega brodovja, je razpnil to spretno finančno potezo.... Major Op.... jo je realiziral v korist Intelligence Service-a. In nesrečni Billy je bil tisti, ki jo je z odkritjem kodeksa omogočil.... Z naroditega je moral izginiti. Na zaditega je bil Laubenthal tisti, ki je bil z Op.... v zvezi in bil za justifikacijo v Charleroi dobro plačan. Že takrat ni bil samo v nemški službi, ampak tudi pri Intelligence.

Zdravniki priporočajo gorak Bolgarski Krvni Čaj za odpravo prehladov, Bolgarski Krvni Čaj je jako dobro družinsko zdravilo. Pijte ga vročega predno greste spat. Dober je zoper zaprtje, revmatizem, kisel želodec, slaba jetra in za izboljšanje krvi. Naprodaj pri vseh lekarnarjih, ali zavarovano po pošti, velika družinska škatlja \$1.25 ali 3 škatlje \$3.15 ali 6 škatelj \$6.25. Naslov H. H. von Schlick, Pres., 200 Marvel Bldg., Pittsburgh, Pa. —Adv't.

Agitirajte za "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Ameriki.

KOLENDAR KRASI OBILO LEPIH SLIK

Stane 50¢ s poštnino vred.

SLOVENIC PUBLISHING CO. 82 Cortlandt St., New York

Pozor čitatelj.

Opozorite trgovce in obrtniki, pri katerih kupujete ali naročate in ste 2 njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste ustregli vsem.

Uprava "Glas Naroda".

TAJNO OBOROŽEVANJE MADŽARSKE

Madžarski list "A Reggela", ki izhaja v Bratislavi, objavlja senzacijono izpoved bivšega madžarskega špijona Bataya o tajnem oboroževanju Madžarske. Ko je Batay izvedel o monoštarski aferi, je zaprosil urednika "A Reggela" k sebi, da mu sporoči zanimive podatke o madžarskem oboroževanju.

Batay je izjavil, da je prišel do teh podatkov, ker je bil sam nekaj časa poklicni špijon. To mu je omogočilo delo, razne igre in sport. Najraje se je igral z deco in si umival noge v potoku.

Ta je bil s primernim pojasnilem izročeno 24. avgusta zvečer osebo siru Reginaldu Hallu, generalnemu poveljniku angleškega Intelligence Service-a. V tej smeri prepričane tudi proglašira Reginald, objavljen v Daily Mail.

Intelligence Service je torej imela Billyjev kodeks, ker je z njegovo pomočjo zmaga Anglija v bitki pri Jutlandiji. Zal ni bil Billy nikdar poplacen in nikdar izvedel, kakšno uslugo je s svojo hrabrostjo in pogumom izkazal svoji nevalezni zemlji. Ni bil za je na holandski meji in ni bil ustreljen v Charleroi, kakor je bilo javljeno njegovim staršem. Izginil je šele v Londonu, ko se je vrnil z uradnega pota po Holandskem. Bil je nevaren, ker je preveč vedel in ker je bil preveč neizkušen in nevaren zaradi svoje poštenosti. Izginiti je moral hitro in tajno, brez hrupa. Charleroi je bil dober izgovor.

Razjasnitve te uganke in vzrokov je treba iskati drugod, v knjigi "Unarmed Forces", ki je izšla jeseni leta 1925 v Londonu.

Na dan slavne bitke pri Jutlandiji so oznanila angleška in nemška radia celemu svetu neresničen rezultat nemškega brodovja. To je bila lažnjiva vest, toda dosegla je svoj namen. Na borzi v New Yorku je nastala panika, angleški papirji so se hitro pokupili po nizki ceni. Tretji dan je svet izvedel o angleški zmagi. Angleški papirji so poskočili. Konzoreji jih je prodal z dobičkom 150 milijonov liber šterlingov.... Viceadmiral Consett, poveljnik zapadnega angleškega brodovja, je razpnil to spretno finančno potezo.... Major Op.... jo je realiziral v korist Intelligence Service-a. In nesrečni Billy je bil tisti, ki jo je z odkritjem kodeksa omogočil.... Z naroditega je moral izginiti. Na zaditega je bil Laubenthal tisti, ki je bil z Op.... v zvezi in bil za justifikacijo v Charleroi dobro plačan. Že takrat ni bil samo v nemški službi, ampak tudi pri Intelligence.

Zdravniki priporočajo gorak Bolgarski Krvni Čaj za odpravo prehladov, Bolgarski Krvni Čaj je jako dobro družinsko zdravilo. Pijte ga vročega predno greste spat. Dober je zoper zaprtje, revmatizem, kisel želodec, slaba jetra in za izboljšanje krvi. Naprodaj pri vseh lekarnarjih, ali zavarovano po pošti, velika družinska škatlja \$1.25 ali 3 škatlje \$3.15 ali 6 škatelj \$6.25. Naslov H. H. von Schlick, Pres., 200 Marvel Bldg., Pittsburgh, Pa. —Adv't.

Agitirajte za "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Ameriki.

KOLENDAR KRASI OBILO LEPIH SLIK

Stane 50¢ s poštnino vred.

SLOVENIC PUBLISHING CO. 82 Cortlandt St., New York

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, priljagi in drugih stvareh. Vseled naše dolgoletne izkušnje vam ni zamoremo dati najboljša pojasnila in priporočila, vedno le prvostvorne brzoopornike. Tudi nedržavljanji zamorejo potovati v stari kraj, toda preskrbeti si morajo dovoljenje ali permit iz Washingtona, bodisi za eno leto ali 6 mesecev in se mora delati prošnje vsaj en mesec pred odpotovanjem in to naravnost v Washington, D. C. na generalnega naselmskega komisarja.

Glasom odredbe, ki je stopila v veljavo 31. julija 1926 se nikomur več ne pošlje permit po pošti, ampak ga mora iti iskat vsak prsilec osebu, bodisi v najbližji naselmski urad ali pa go dobi v New Yorku pred odpotovanjem, kakor kdo v prošnji zaprosil. Kdor potuje ven brez dovoljenja, potuje na svojo lastno odgovornost.

Kako dobiti svoje iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnike ali svoje iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugoslavije bo pripuščenih v tem letu 670 priselencev, toda polovica te kvote je določena za ameriške državljane, ki žele dobiti sem stalne in otroke od 18. do 21. leta in pa za poljedelske delavce. Ameriški državljani pa zamorejo dobiti sem žene in otroke do 18. leta brez da bi bili šteti v kvoto, potrebno pa je delati prošnje v Washington. Predno podvzamete kak korak, pišite nam.

SAKSER STATE BANK 82 Cortlandt Street NEW YORK

GRAJSKA GOSPODIČNA

ROMAN.

Za Glas Naroda priredil G. P.

KNJIGARNA GLAS NARODA

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

82 Cortlandt Street. New York, N. Y.

Kretanje parnikov Shipping News

Table with shipping schedules for January and February, listing destinations like Hamburg, Cherbourg, and Bremen.

Table with shipping schedules for February, listing destinations like Paris, Havre, and London.

SEST DNI PREKO OCEANA

Advertisement for French Line shipping service, mentioning routes to Paris and Havre.

Advertisement for COSULICH LINE, featuring the ship SATURNIA and listing agents Phelps Bros. & Co. G. A.

MOLITVENIKI:

Table of prayer requests (Molitveniki) with categories like 'Druha popelna', 'Marija Varhinja', and 'Rajski glasovi'.

Angleški molitveniki:

Table of English prayer requests (Angleški molitveniki) including 'Child's Prayerbook' and 'Key of Heaven'.

POUČNE KNJIGE:

Table of educational books (Poučne knjige) such as 'Angleško slovenska besedila', 'Amerika in Amerikanci', and 'Nemško-angliški tolmaci'.

RAZNE POVESTI IN ROMANI:

Table of various stories and novels (Razne povesti in romani) including 'Amerika, povsed dobre, čema', 'Angelj', and 'Dobrih, slabi in razne povesti'.

SHAKESPEAREVA DELA:

Table of Shakespeare's works (Shakespeareva dela) such as 'Macbeth', 'Hamlet', and 'Othello'.

SPLOŠNA KNJIČNICA:

Table of a general book collection (Splošna knjižnica) featuring works by Ivan Albrecht, Rado Murak, and others.

Main text of the 'GRAJSKA GOSPODIČNA' story, starting with 'Ali je Franeka krija njegove nezvestobe?' and continuing through various chapters.

Additional text or advertisement on the right side of the page, possibly related to the shipping or book services.

Additional text or advertisement on the right side of the page, including 'PRAV VSAKDO' and 'MALI OGLASI'.